

NOTA INFORMATIVA

EXTRA
27.02.1973.

Despre familia HORVATH sursa vă informează:

In urma celor relatate în ultima notă despre HORVATH, i-am făcut la începutul lunii decembrie 1972, încă o vizită lui HORVATH PAL pentru a stabili cum putem ajuta apariția numărului " Ecoul " în lb. maghiară. Am fost primit prietenos. Discuțiile s-au purtat în jurul acestei teme. H.P., a clasificat pe PORTIK " Poate e pus acolo și pentru că am prea mult de lucru și nu se poate ocupa de problemele maghiarilor, dar nici el nu caută să facă mai mult, să mai atragă intelectuali să-i ajute". În săptămîna următoare venind împreună cu H.P., de la o ședință ținută la școală, mi-a spus: " Cu asemenea tirani (se referea la directorul GALATEANU) nu poți să începi nimic. N-ai văzut? și azi a venit băut la (școală) ședință".

În a doua decadă a lunii, prin organizația de difuzare a cărții s-a organizat o întîlnire cu scriitorul KANNYADI SANDOR și redactorea KAGSO IUDIT de la editura " Kriterion ". La întîlnire (în sala mică a Casei de cultură) au participat în majoritate elevi. Scriitorul și redactorea - cum am sosit au fost primiți la familia HORVATH, de acolo au venit și la întîlnire. În cuvîntul său scriitorul a apreciat activitatea editurii " Kriterion " ca prima care face cunoscută și peste hotare activitatea intelectualității maghiare de la noi din țară. A vorbit despre călătoriile sale în occident și peste tot a fost ajutat de intelectuali maghiari - cu ce pleca de acasă (din punct de vedere material) nu i-ar fi ajuns. A subliniat frumuseța acestui gest (maghiarii de pretutindeni să se ajute între ei) și a subliniat că activitatea scriitorilor maghiari trebuie cunoscută și în Ungaria și în altă parte, făcînd parte în ultima analiză de cultura maghiară. H. PIROSKA și la întîlnire a adoptat o atitudine mai mult decît prietenoasă față de scriitor, adresîndu-i și la un moment dat: " Si spune numai, cum a fost cînd ai fost pe Veprii? Scriitorul a povestit din nou (probabil discutaseră despre aceasta la familia HORVATH) cum și-a dat seama privind priveliștea de pe

Veșmii sînt de frumoși sînt manșii din sequina și ce mare lucru e să nu aiți de unde te tragi *.

Începînd motivul că nu am film, am cerut împrumut (le-am făcut din nou o vizită cînd am aflat de întîlnire), aparatul de fotografiat a lui HORVATH, ca să fac fotografii la întîlnire. Însitînd o/ e urgent să trimitem material pentru ziare, HORVATH mi-a dat filmul să-l dezvolt. Astfel am constatat că în ziua următoare, la întîlnire cu cititorii din Nimigea a fost o mobilizare mai bună, masa la care soții HORVATH, în special PIROSKA au căutat în mod deosebit să creeze o ambianță plăcută pentru KANYADY și KOCSO I.

În ultimile zile înainte de vacanță de iarnă am primit la școală vizita ziaristului JUHASZ ZOLTAN (pseudonimul lui este și ARADI ZOLTAN). A fost indicat de direcțiunea liceului să discute în problema ce-i interesează (educația patriotică), iar prof. SIMIONAS, SZILAGY, BENKO și sursa HORVATH PIROSKA (soțul a fost plecat deja la Goveva pentru tratament), aflînd de sosirea lui a făcut cunoștință cu el și a organizat o întîlnire cu membrii echipei de teatru (ce am aflat ulterior) și o convorbire - după ore - cu prof. BIHARI, CHEREKES, ca și ziaristul - fără știrea direcțiunii sau comitetului de partid. În ziua cînd urma ca ziaristul să plece, a trecut înainte de masă la școală. H.F., i-a sugerat ideea că ar fi bine să meargă la o cafea. JULIAN a propus cofetăria din apropiere, H.F., a insistat să meargă la ea ca să face cafea mai bună. Am intervenit și am spus că aș fi și eu amator de o cafea. M-au invitat și pe mine. La HORVATH nu era nimeni acasă, am servit cafeaua, am discutat despre probleme neutre - prezența mea stînjenea vizibil și am plecat toți trei deodată. Drept urmare (poate) nu s-a pomenit nimic ce a discutat cu mine ziaristul, despre acțiunile comune ale elevilor români și maghiari în schimb au apărut unele inexactități. (BENKO nici pe departe nu duce asemenea muncă pentru pregătirea militară și nici într-un caz nu din sentimente patriotice ci din obligație) și lucruri nereale. BIHARI, nu conduce nici un cerc politic de elevi. *Uy 6 let*

NOTA IMF.

EXTRA

După începerea trimestrului II. au venit din Tg. Mureș de la Uy 6 let ziarista SZEPRETY, fotoreporterul MARX IOSIF și ca însoțitor preotul referat sau unitarian tînar, VESELOVSZKI IVAN. MARX m-a recunoscut pe coridor (sîntem cunoștințe mai vechi) astfel vrînd-nevrînd am fost invitat la direcțiune să asist la discuția lor la direcțiunea școlii cu soții HORVATH. Ca îndrumare din partea lui HORVATH le-a fost

recomandat să în legătură cu POTRIK și a indicat pe SZILAGY ca
un bun cunoscător al orașului. H. PIROSKA, a insistat să continue
discuțiile la ei acasă, la amasă. MARK a protestat. "Mie-mi pla-
ce ca asemenea discuții să aibă loc în locuri oficiale, direc-
țiune, birou. Până la urmă îndeamnat și de SZEPRETY, a cedat. După
masă au fost împreună cu HORVATH PAL să fotografieze monumente
istorice. Din discuții am aflat că au vizitat - deși MARK nu
prea vroia - și pe Dr. SZEPRETY acasă. În ziua următoare (la
propunerea mea) am fost scutiți cu SZILAGY de participare la
cercul pedagogic și i-am însoțit în oraș. Am vizitat parohia
luterană, biserica luterană, centrul orașului și casa arginta-
rului împreună. Fiind tirziu, MARK a vrut să facă și o fotogra-
fie cu caracter industrial ne-am despărțit în jurul orașului 12.
S-a iscat o mică discuție între MARK și SZEPRETY, MARK nu a
vrut să meargă încă odată la Dr. SZEPRETY, unde lăsase cu o zi
în urmă din aparatele de fotografiat. L-am condus pe MARK la
G.P.L. În drum în discuții mi-a vorbit cum în Ungaria, fotografil
artiști au mai mari posibilități de afirmare și câștig, iar la
noi, conducerea "se teme ca să nu câștige prin munca nimănui
prea mult. Că se fură în stil industrial - nu e văzut de nimeni".
Ajuns la fabrică a vrut să facă 2-3 imagini" fără să mai stăa
de vorbă cu cineva și să plece, dar am fost văzuți de cunoștin-
țe de ai mei și să ne ajute, ne-am condus la direcțiune. MARK s-a
legitimată și am primit un ajutor să ne însoțim. A făcut 3-4
fotografii de exterior, 1-2 de interior, toate după alegerea lui,
după ce am plecat.

În febr. a. avut loc serbarea claselor de liceu
de la Liceul "Andrei Mureșan", neavând film HORVATH PAL, mi-a
împrumutat un aparat 6 x 8 ca să pot fotografia serbarea. Discu-
tând în mod frecvent și în continuare probleme fotografice, îi
cer sfatul și îi arăt fotografiile, cerându-i părerea la ce sia
să la trimit - el este gata să mă ajute cu amabilitate oricând

Urmează să-i fac o vizită să restituie cartea
împrumutată.

"G. SMIDEN"

H.O.

Materialul se referă la numitul HORVATH PAL, urmărit
prin D.N.I. și la relațiile acestuia KANYADY SANDOR și KASSO
JUDITH.

SARCINI:

Informatorul deși execută satisfăcător sarcinile

13
trasate anterior privind apropierea față de elem. urmărit, pentru a pătrunde în intimitatea acestuia, se constată că nu exploatăm suficient situațiile oportune ivite în urmărirea informativă pentru a aprofunda relațiile existente.

Informatorul va stabili modalitățile, intențiile și preocupările numitului HORVATH PAL, de a răspîndi ideii naționaliste maghiare în școli și sub masca activităților cultural-artistice, în presă, etc. Relațiile pe care le întreține și stabilește cu unii ziariști, scriitori maghiari, etc., ce se deplasează în orașul Bistrița. Va stabili în detaliu relațiile obiectivului în orașul Bistrița și eventual neînțelegeri, invidii, adversități.

MA SURI:

Se vor trimite adrese la I. J. Cluj și Mureș, pentru a ne comunica modul cum sînt cunoscute elementele de măsuri pe linia " SNAGOV " și posibilitățile de cooperare existente.

Nota se va exploata la sinteză.